

Cricket op kunstgras

HBS Den Haag speelt als eerste in de wereld op kunstgras

Cricket is in Nederland een kleine sport. Cricketclubs moeten hun velden dan ook vaak delen met hockey- of voetbalclubs. Omdat ruimte -vooral in de randstad- erg duur is, wordt in de sportwereld steeds vaker besloten één of meerdere natuurgrasvelden te vervangen door kunstgras. Pim van der Vegt, lid van de Haagse sportclub HBS, zet uiteen wat voor gevolgen dit heeft voor de cricketwereld.

Auteur: Joris van Meel

Pim van der Vegt is 63 jaar en al 54 jaar lid van zijn HBS. Deze club is in 1893 oorspronkelijk opgericht als voetbalclub. In 1928 breidde de club zich uit met een cricketafdeling en vanaf 1974 is er ook een afdeling dameshockey actief onder de naam Craeyenhout. In totaal heeft de club zo'n 1500 leden. Alhoewel je zou kunnen denken dat cricketers en voetballers enorm van elkaar verschillen, is dat volgens Van der Vegt niet het geval: "Een groot aantal van onze leden is dubbel lid, wat betekent dat zij zowel voetbal als cricket spelen. Dat zegt toch wel iets."

De ras-HBS'er is hier zelf een goed voorbeeld van. Niet alleen heeft hij twintig jaar in het eerste team van de cricketafdeling gespeeld (en schopte hij het zelfs tot international), ook stond hij acht jaar in het eerste van de voetbaltak tot een gecompliceerde beenbreuk daar een einde aan maakte. Na zijn sportieve carrière heeft hij diverse functies binnen de club bekleed. Zo was hij onder andere penningmeester en voorzitter van het algemeen bestuur, beheert hij nu de technische zaken van de cricketafdeling en maakt hij ook nog deel uit van het bestuur van de hockeyafdeling. Het was dan ook niet vreemd

dat hem gevraagd werd de commissie te leiden die moest bekijken of kunstgras voor acceptabel cricket bij HBS kon komen.

Van voetbalveld naar cricketveld

Om cricket te kunnen spelen heb je twee aangrenzende voetbalvelden nodig. Tussen die twee voetbalvelden ligt de pitch, waar de batsman zijn balletje moet proberen te raken. Omdat een wedstrijd al snel een hele dag duurt en de sport maar door tweeëntwintig mensen tegelijkertijd gespeeld kan worden, is het voor de gemeente een dure sport. In Nederland is het dan ook gewoon dat cricketclubs hun velden delen met een voetbal- of hockeyclub.

Het is redelijk eenvoudig om twee voetbalvelden om te bouwen tot een cricketveld. De goals moeten het veld af en tussen de twee voetbalvelden dient de pitch klaargemaakt te worden. Dit is de rechthoekige ruimte van gravel van circa 25 meter lang en 2 à 2,75 meter breed in het midden van het veld, waar de batsman de bal van de bowler dient te verwerken. Tijdens wedstrijden wordt hier een speciale kunstgras- of kokosmat op gelegd. Het is erg belangrijk voor

het spel dat de gravelondergrond goed wordt geprepareerd. Voor het nieuwe seizoen wordt er dan ook altijd een nieuwe toplaag gelegd, die volledig egaal moet zijn. Wanneer zich namelijk een klein deukje in de pitch bevindt, dan kan dit grote gevolgen hebben voor de bal die door de bowler met gestrekte arm gegooid wordt.

Het is redelijk eenvoudig om twee voetbalvelden om te bouwen tot een cricketveld.

Samen delen

In Nederland spelen de cricketers competitie van begin mei tot eind augustus. In Engeland beginnen ze een maand eerder en stoppen ze een maand later. Dit heeft puur te maken met het feit dat de cricketclubs in Nederland afhankelijk zijn van het speelschema van de club waarmee de velden gedeeld worden. Van april tot augustus wordt er niet gevoetbald en dus kunnen in die maanden de velden gebruikt worden om cricket op te spelen. Om de velden

na de voetbalcompetitie speelklaar te krijgen voor de cricketers, worden deze vanaf begin april opgelapt. Van der Vegt: "Wanneer jouw voetbalafdeling echter nacompetitie speelt, zoals bij ons vorig jaar, heb je een probleem en moet je nog langer wachten voordat je veld eruit kan."

Drie velden

HBS Craeyenhout heeft de beschikking over drie voetbalvelden en twee hockeyvelden. Omdat twee voetbalvelden aan elkaar grenzen kan dit grote grasveld gebruikt worden als cricketveld. Het hoofdveld van de voetballers wordt in de zomer gebruikt als cricketveld voor de lagere teams. Dit is niet ideaal, omdat ieder jaar opnieuw een volledige pitch in het veld moet worden gelegd. Bovendien is zo'n veld voor cricket op het hoogste niveau in Nederland te klein. Het eerste team van HBS speelt in de hoogste Nederlandse klasse. Daarnaast heeft de cricketafdeling nog drie andere seniorenteams, een veteranenteam en vijf jeugdteams. Om wedstrijden te kunnen spelen wordt er 'elders nog wel eens een veldje bij gehuurd'. Maar ook dat wordt ook steeds moeilijker. Van der Vegt: "Zo maken steeds meer natuurgras hockeyvelden plaats voor kunstgrasvelden waar wij niet op kunnen spelen. Je kunt dus stellen dat wij best een probleem hebben."

Jasje

Van der Vegt: "Vooral het voetbalgedeelte van HBS is de laatste jaren een beetje uit zijn jasje gegroeid. We hebben simpelweg te weinig ruimte om iedereen lekker te laten sporten. Samen met de gemeente hebben we gezocht naar andere ruimte, maar die was er simpelweg niet. In de ogen van de gemeente was kunstgras dan ook de enige oplossing."

Uiteindelijk zullen veel natuurgrasvelden op termijn namelijk toch wel vervangen worden door kunstgrasvelden.

Kunstgras

In februari 2006 stelde de gemeente voor op haar kosten de twee aangrenzende voetbalvelden te vervangen door twee kunstgras voetbalvelden. Zowel vanuit de voetbal- als cricketafdeling van HBS werd hier aanvankelijk niet juichend op gereageerd. Zo stond in de reglementen van de KNCB niets over het spelen van cricketwedstrijden op kunstgras en was het dus maar de vraag of de club hier toestemming voor zou krijgen.

Toevallig kwam in het voorjaar van 2006 op een algemene ledenvergadering van de KNCB het onderwerp kunstgras ook al ter sprake. De clubs (waaronder een vertegenwoordiger van HBS) lieten weten hier niets in te zien. Volgens accountant Van der Vegt had dit alles met angst te maken: "Allerlei clubs in het cricket zijn bang dat wanneer de KNCB toestemming geeft om op kunstgras te spelen, de gemeente hun natuurgrasvelden in de nabije toekomst zal vervangen door kunstgrasvelden. Angst is natuurlijk een slechte raadgever. Uiteindelijk zullen veel natuurgrasvelden (ook die van cricketclubs) op termijn namelijk toch wel vervangen worden door kunstgrasvelden. In Nederland is ruimtegebrek namelijk symptomatisch, waardoor je geen keuze hebt. We moeten dus zorgen voor een kunstgrasoplossing waarop acceptabel kan worden gecricket. Natuurlijk zal kunstgras in eerste instantie minder ideaal worden gevonden dan gewoon gras, maar het is wel de enige oplossing." Bijkomend probleem voor Van der Vegt en zijn commissie was dat zij geen referenties hadden: nergens in de wereld wordt cricket op kunstgras gespeeld. "Ik weet alleen dat wij geen andere optie hebben en dat het het proberen waard is."

KNCB

Van der Vegt ging samen met zijn twee HBS-commissiegenoten aan de slag. Het was allereerst zaak contact te zoeken met de cricketbond. De accommodatiecommissie van de KNCB hoefde niet te worden overtuigd.. "Zij zagen ook in dat uiteindelijk veel clubs aan kunstgras zullen moeten geloven. De KNCB-commissie stelde echter wel dat het voor ons zaak was de rest van de cricketwereld achter ons te krijgen." Van der Vegt, die over zichzelf zegt dat hij in het dagelijks leven niet overloopt van tact, moest slim te werk gaan en ervoor zorgen dat de grootste weerstanden uit de weg geruimd werden. "We hebben een hoop moeten lobbyen om mensen te overtuigen van de juistheid van deze keuze. Je moet daarbij in zo'n geval altijd voor een weg terug zorgen. We hebben daarom aan de KNCB voorgesteld om een pilot te worden. Over twee jaar zal dan worden bekeken hoe de ervaringen zijn. Het is in principe heel gemakkelijk: als het de cricketwereld niet bevalt, is de kans heel groot dat het ons zelf ook niet bevalt. En dan moeten we bekijken of er toch nog andere oplossingen zijn."

Pim van der Vegt

Proeftijd

Er is expres gekozen voor een proeftijd van twee jaar. Van der Vegt: "De inmiddels opgedane ervaring heeft ons geleerd dat een kunstgrasveld dat net is aangelegd zich nog moet 'settelen'. De toplaag van vier centimeter wordt namelijk voorzien van twee centimeter inlay die nog naar beneden moet zakken. Die inlay moet in het veld gelopen worden. Ik heb zelf meegemaakt dat op een nieuw veld de bal helemaal niet goed rolde, terwijl dat op eenzelfde veld van een jaar oud een perfecte rolsnelheid werd gemeten."

Programma van eisen

Om er zeker van te zijn dat er half juni twee velden liggen waarop zowel behoorlijk gevoetbald als gecricket kan worden, heeft Van der Vegt, samen met een lid van de accommodatiecommissie van de KNCB veel velden bekeken. "Het is voor ons belangrijk dat een bal goed stuit en niet doorschiet. Daarnaast moet een bal normaal rollen. We hebben dan ook op een groot aantal velden de rolsnelheid gemeten. Omdat wij altijd in de zomer spelen lijkt een rubberingestrooid veld niet acceptabel: in de zomer worden die zwarte korrels namelijk erg warm." Aan de hand van al deze ervaringen en wensen heeft de accommodatiecommissie van de KNCB een programma van eisen opgesteld. Omdat de gemeente Den Haag het veld betaalt, hebben zij ook het bestek uitgeschreven. "Ik ga er natuurlijk vanuit dat de eisen in het bestek zijn opgenomen. Als dat niet het geval is, kan het wel eens zo zijn dat die pilot straks wordt afgeblazen en wij -en de gemeente dus ook!- over twee jaar met een groot probleem zitten."

Begin maart zal bekend zijn welke aannemer de opdracht tot aanleg krijgt waarna begin april gestart kan worden met de aanleg van de twee velden. Half juni zullen de eerste wedstrijden op de nieuwe mat gespeeld kunnen worden. Tot die tijd zal HBS zijn cricketwedstrijden spelen op de velden van Klein Zwitserland.

Energie

Van der Vegt staat een spannende tijd te wachten. "Niet alle clubs staan op dit moment te juichen dat zij volgens jaar bij ons op kunstgras moeten spelen, maar we moeten maar afwachten. In hun achterhoofd weten zij ook wel dat zij in de toekomst misschien wel met hetzelfde probleem te maken kunnen krijgen. Wij hebben er in ieder geval veel energie en arbeid in gestopt en kunnen alleen maar hopen dat dat zich nu uitbetaalt."

Programma van eisen

1. Onderlaag en aard van de vezel: zodanig dat het vallen en duiken naar de bal in vergelijking met een grasveld geen additionele problemen geeft.
2. Vezelhoogte: maximaal 2 cm boven de inlay.
3. Rolsnelheid: tussen 6 a 9 meter volgens de ISA-meetmethode voor hockeyvelden.
4. Stuit: +/- 20 procent. Bij de stuit is iedere vorm van vertraging onaanvaardbaar. Dit geldt ook voor veranderingen van richting.
5. Inlay: Gelet op het belang van een zo minimaal mogelijke warmterestitutie en het tegengaan van de stank van rubber is het gebruik van gemalen rubber als inlay niet acceptabel: alternatieve inlay zo licht mogelijk van kleur. Dit is vooral van belang omdat cricket in de zomer wordt gespeeld en het veld ook op heel warme dagen geen extra warmte- en geur problemen voor de bespelers mag opleveren.
6. Afwijking: Ook de afwijking van een rollende bal is niet aanvaardbaar.
7. Kleur: Om de kunstgrasmat zoveel mogelijk de uitstraling van natuurgras te geven is een meer kleuren (groen) vezel van groot belang.